

Megjelen minden vasárnap. Előfizetési ár : egész évre 6 frt., félévre 3 frt.

Az álom-bál.

— Elbeszélés. —
(Vége.)

A szemüveges úr mindezt látta, s nevetve közölte szomszédjával, aztán Piroskához sietett. Szó és bók nélkül ragadta meg kezét s oly szemtelen bizalmassággal vezette őt a tánczolók sorába, mi valamennyinek feltűnt.

A zene megharsant és a különös pár szenvedélyes tánczkedvvel végig lengett a tükörsíma termen. A zene mindig gyorsabban játszik s ama pár mindig szilajabb módon tánczolt; Piroska néha itt-ott észrevett valamely arczon egy-egy gúnyos mosolyt, de lassankint minden elmosódék szemei előtt.

A szilaj táncz végre valóságos dühhé vált, forgószeleként ragadta őt magával, a zene viharként zúgott; Piroska félni kezdett, ki akará magát szabadítani, de a szilaj tánczos még erősebben tartá őt. Könnyű fátyoia csak úgy libegett-lobogott a levegőben. Pirosha esdett, sikoltott, hiába! a tánczos magával ragadta őt, — ki a tánczterem ajtaján, a mellékszobákon végig, onnan a parkba és a mezőre; a zene kíséré őket, egy felhőből

hangzék, hol a szilaj légi szellemek zajosan harsogtatták s néha pokoli kaczaj által szakították félbe.

Piroskának elmúlt a tánczkedve; félelem fogta el lelkét, veriték ütött ki homlokán, ruháját, gyöngyét, csipkéit tépte a szél, mintha egész öltözetétől meg akarná őt fosztani.

A szilaj pár épen megint a kerten száguldott keresztül, midőn a szerencsétlen tánczosnő fivére, majdnem kövé válva ijedtében, nővérét megismerte, s toroka szakadtából kiabált:

— Húgom, húgom! Szabadítsd ki magadat, — az a szilaj ember halálotat ohajtja; jer! jer!

Hiába a rémes tánczos halk gúnykaczajjal rántá magával a vonakodó leányt; ismét betánczoltak a házba, s a gonosz szellemek zúgó rajként vonultak utánok, s a fivér anynyira megiszonyodék, hogy egy pillanatra megfeledkezett azon okról, a miért oly düh-teljesen sietett vala a parkba.

Ő a terembe a szép hölgyek közé tala-kodék, ezer üdvözetet és nyájas pillantásokat pazarolt mindenfelé, de mindenütt hidegen fogadták vagy visszautasították.

Egy magas termetű, büszke magatartású hölgy mindenek felett magára vonta figyelmét. Térdre ereszkedék előtte s mondá:

— Engedje nemes hölgy, hogy lovagja legyen s színeit viselhessem. Parancsoljon velem. Ha kívánja, megölök egy sárkányt, nyársra huzok tizenkét törököt, vagy hadat izejnek az orosz czárnak?

A hölgy ijedten nézett rá s mondá:

— Ön tán beteg? Menjen csak atyám szakácsához, hadd készítsen önnek egy csésze meleg theát, — vagy menjen a fris levegőre s hütse ott meg lázas agyát, — mert itt ugyan nem maradhat.

A megbántott lovag csak azért bocsátá meg a büszke hölgynek sértő szavait, mert ő volt a kedves házigazda leánya. S mint-hogy a zene újból megszólalt, tehát sietnie kellett tánczosnót választani. Egy igen gazdagon öltözött, fölötté kecses és szende arzu hölgy leginkább szembe tünt neki, — egy fiatal emberrel sétált karonfogva, ki hihetőleg ikertestvére volt, annyira hasonlított hozzá.

Midőn ifju lovagunk a szép hölgyet válogatott szavakkal felkérte a tánczra, kisérője kérdé:

— Ön tán gróf Balduin, ki — —

— Nem, én nem vagyok gróf Balduin, — felelé a kértett pirulva, és gyorsan elvezeté tánczosnőjét.

Midőn helyöket elfoglalták a tánczó párok sorában, így szólt a szép kisasszony:

— Valami közönséges három személy jutott be a tánczterembe s mindenfelé zavart okoznak rossz modoruk által. Nézze csak ezt a bolondul feleziczomázott személyt, ki úgyszólván végig száguld tánczosával a termen, — bizonyára azokhoz tartozik ő is. Jól tenné, ha a házigazdát e fesztelen magaviseletű szilaj személyre figyelmeztetné.

— Ön téved, drága hölgy, — viszonzá lovagunk újból elpirulva, — ez az én húgom, jó, csinos, csak kissé túlélénk leánya.

— Húga — úgy! — Hát akkor ama másik személy azzal a tömött kötőzacskóval szintén önökhöz tartozik, — szép három egyéniség.

— Lássá, amott ül az ablakban, színehangyott merino-ruhában; ugyan kérem, küldje őt ki a teremből!

— Oh szép hölgy, ez szintén az én növőrem, — felelé a lovag még mélyebben elpi-

rulva; — ő nagyon derék, szorgalmas, szerény leány, csak kissé túl-komoly.

— Növőre? úgy, úgy! Ejnye! Ejnye! Hm! Hm! —

A nemes hölgy most jobban megnézte tánczosát, lábhegyétől kezdve, s tekintete kezén akadt meg, kérdezőn:

— Kedves papája tán czipész?

— Miért kérdi ezt?

— Most szurtos a keze, s jobb volna, ha keztyűt húzna, mert különben beszurkolja fehér atlaszruhámát.

Lovagunk egy pár pillanatig némán állt ott, aztán mély megvetéssel kihuzta keztyűjét zsebéből, s a büszke hölgynek — lovagi szokás szerint — szeme közé dobta azt. Épen távozni akart, midőn tánczosnőjének ikertestvére utána rohant s hevesen rá kiáltott:

— Ön nem uri gavallér, finom nevelése sincs, s úgy hiszem, ön is ama három kalandor közé tartozik, kik a cselédszobába akartak menni s a tánczterembe tévedtek, hadd vezessék önt hát e szolgák társaihoz, a hová tartozik.

Két inas azonnal megragadta a megszenyített lovagot s kivezették őt a teremből. A lépcsőn azonban kirántotta magát, még egyszer a terembe rohant, s annak, a ki őt ily súlyosan megbántotta, fülébe sugá:

— Lenn a parkban találkozunk, s vérrel, karddal bizonyítjuk be, melyik közülünk az igazi lovag! Kövessen engem, ha nem gyáva!

Ezzel a kertbe sietett, s ott találkozott szilajul száguldó hugával, ki hasztalan igyekezett gonosz tánczos karjai közül kiszabadulni. De nem volt ideje segélyére sietni, — a kihivott utána rohant s gúnyosan nézett rá, mind a kettő kardot rántott s a párbaj megkezdődék. Lovagunk súlyos csapást mért ellenfele fejére, mire amaz hangos kacajra fakadt, aztán megtámadta őt, s szemtelen gúnyos nevetéssel kétfelé vágta kardját, mert az — kártya-papírból volt.

Most valamennyi fa és bokor meg virágemberi arzetot öltött, s valamennyi rá vigyorgott és kinevette a szerencsétlen lovagot; a madarak a fák lombjai közt szintén kacagni kezdtek, s végre a hegyek is viszhangoztatták a szörnyüség hahotázást. A meggyalázott hős tiz-ölnyire sülyedt a földbe, any-

nyira nyomta őt a szégyen és gyalázat sulya.

Midőn egy idő múlva valahogy ismét feltápáskodék, eszébe jutott, hogy nővéreit is magához kellene hívnia s aztán együtt mennének el.

Ekkor nagy zajjal felpattant az ajtó, és Piroska ismét kiröpült táncosával; Mária utánok rohant s karjánál fogva huzta, rángatta Piroskát, hogy őt megszabadítsa; a kis leány egész báli díszét elvesztette volt, még a szép selyem ruha is eltűnt, közönséges tarka kárton-ruha volt rajta; orczái sápadtak s fűrtjeinek rózsái és liliomai összetépten lógtak hátára.

Máriának végre sikerült hugát a gonosz táncostól megszabadítani, és Piroska aléltan, sápadtan feküdt karjai közt; fivére oda sietett s fekete fűrtös feje vállára hanyatlott.

Ugy álltak most mind a hárman, a szerencsétlenség még szilárdabban egyesíté őket, — mint azelőtt. A terem ajtajából gunyakaczaj és sziszegés hangzék. A vendégek utánok kiáltottak:

— Szerencsés utat, csöcselék-nép! Drágakövek helyett virággal diszitett utczai sörredék!

Mária felemelkedék s minden gyűlölet és harag nélkül mondá:

— Igen, rongyaink alatt becsületesség lakik; igen, egész diszünk csak liliom — és rózsából áll, de nem csak fejünkön hordozzuk azt, hanem szívünkben is. Húzzátok ki előbb saját szemetekből a gerendát, aztán keressétek a szálkát a máséban! Élj boldogul, előkelő világ! Megismerkedtünk veled, s most minden vágy, minden bánat nélkül vonulunk vissza szegény kunyhónkba!

És erre elhallgattak az előkelő vendégek.

A három testvér szívében fájdalmas vágy támadt, mely őket szegényes kis hálószobájok felé vonzá, mely boldog gyermek-színhelye volt. S most mi is oda sietünk, hogy elbucsuzhassunk tőlük.

Nyugodtan aludt az álmogyötörte szép, jó három gyermek. Egy egész sereg apró álmotündérke, kik az embereket álmukban ijesztgetik és gyöttrik, épen nevetve távozik.

Piroska felébredt Mária karjai közt s kiáltja:

— Bizony az a bál nem is volt szép!

— Nem bizony! — szóla a másik kettő egyszerre.

— Ti is arról álmodtatok?

— Az ám! — kiáltának.

— Milyen különös az! Sokkal jobb a partak mellett táncolni, mint a tánczteremben.

— Jobb káposzta-fejekkel vivni párba mint lovagokkal!

— Hanem könnyebben lehet az előkelő emberekkel társalogni, mint hittem volna, — mondá Mária némi önmegelégedéssel.

A gyermekek most egymáshoz simultak s elbeszéltek egymásnak álmot-élményeket, s jóízüket nevettek most reggel az éjnek gyötrelmein.

Ekkor bejöttek a szülők s megcsókolták a gyermekeket, s nem tudták, melyik a legszebbik, úgy mint nem tudjuk meghatározni, szebb-e a reggel a délnél s a dél az estnél. Ők azt nem tudták volna szavakkal megmagyarázni, azok az egyszerű, de tisztalelkű emberek, hanem érezték, hogy Mária lelkök hite, Piroska szívök szerelme és Andor életök reménye, s a mint hit, remény, szeretet üdvözít az életben és halálban, a három gyermek úgy üdvözíté elégedett szülőit a földön.

— Igen, — mondá a fiu, — mi mindig is jobban fogunk titeket szeretni, mint a lovagokat és uri hölgyeket.

És Mária kiáltá:

— S kunyhókat is nagyobbra fogjuk becsülni a palotáknál!

— És a kertet rózsáival és liliomaival nagyobbra becsüljük gyöngynél és csillámló ékszereknél! — tévé hozá Piroska, gondolkodólag tapogatva fekete fűrtjeit.

Elrepült a fecske.

Pusztá lett a mező,
Sárgul a fülepel;
Hervad a szép virág,
Sir a szellő-lebel.
Elveszett a kis méh,
Elveszett a lepke;
Idegen hazába
Elrepült a fecske.

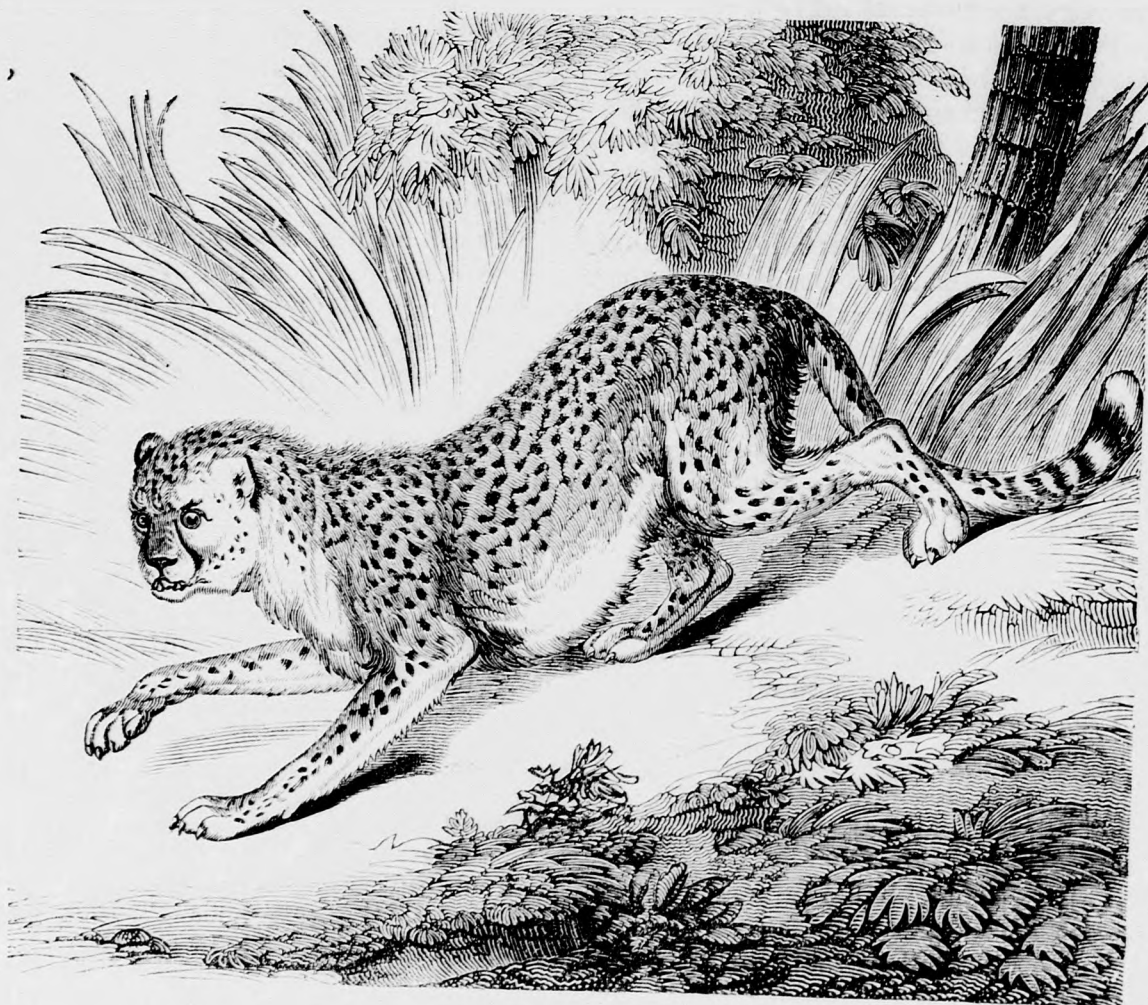
Néma lett az erdő,
Benne a dal hallgat;
Hangot legfőlebb a
Hulló falomb hallat.

Csupa lehullt levél
Lőn az erdő keble,
Mely busan sohajtja:
Elrepült a fecske.

Partjairól az ér
Virágokat tépdél,
S busan zokog tovább
A behullt levéllel.

S mely ezüst-tükörét
Azelőtt szeldelte
Leesapva s felszállva:
Elrepült a fecske.

Elkomorult a lég,
Színe fénytelen lett;
Az ég sem nevet rá, —
Rajta terhes felleg.

A jaguár.

S mely fényes keblén át
Szántogatott egyre
Villámgyorsasággal:
Elrepült a fecske.

Házereszünk alatt
Üres lett a fészek;
Vége lett a vidám,
Kedves csevegésnek.
S mely oly lelkesítőn
Hatott a kebelre:
Fecsegő dalával
Elrepült a fecske.

Hol az erdő s mező
Zöld lombos, virágos,
Tavaszi napsugár
Mosolyg a szép tájhoz,
Hol fény s élet ragyog:
Tengeren túl, messze,
Idegen hazába
Elrepült a fecske.

Városcy Mihály.

A macska-faju ragadozók.

(Vége.)

A tigris.

A tigris hazája Bengália, Siam, Khina, Sumatra, szóval Dél-Ázsia tartományai az Indus-tól Khina északi részéig. Magassága 3' hosszúsága 6'. Alapszíne sárga, különféle árnyéklattal és fekete sávokkal tarkálva.

Buffon és mások míg az oroszlányt nem és nagylelkűnek mondják, addig a tigrisről mint iszonyu kegyetlen és vérszopó állatról beszélnek. Tigris és oroszlány testszerkezetükben s a macskafajt jellemző tulajdonaikban megegyeznek. A tigris talán veszélyesebb, a mennyiben több tevékenységgel bír. De fő különbség a kettő között az, hogy míg az oroszlány him és nőstény együtt nevelik fiaikat, addig a tigrisnél ez egyedül a nőstény dolga. A him tigris anyyira nem vesz részt fiai ápolásában, hogy éhségében még föl is falja azokat, ha ugyan az anyatigris nem védi meg őket.

A polgárosodás-előhaladtával ma már nem oly nagy számú a tigris, mint hajdan. A hinduk régebben sohasem voltak bizonyos, ha nem támadja-e meg nyájukat, vagy hajlékukat valami kószatigris. A tigris is, miként az oroszlány, oldalvást intézi támadását. Ha az ember bátran szembeáll vele, meghátrál. A ló fél a tigristől, a miért nem is lóháton, hanem leginkább elefántokon mennek tigrisvadászatra.

Ha alkalom nyílik, szokásban van kölyök-korában elrabolni a tigrist. Ha az ily rablókat az anyatigris észreveszi, nyomon kíséri őket, a mikor ezek egyet a rablott kölyök közül elhagynak, mit az anya megtalálván, gondosan fölvesz és hazaszállit, a vadászok pedig tova mennek. A kicsinykorában megfogott tigrist meg lehet szelidíteni. Hindostán imádkozó papjai ily szelidített tigriseket tartottak udvarukban ép úgy, miként a perzsa királyok oroszlányokat,

Heliogabalus római császár szelidített tigriseket fogatott kocsijába. Manning kapitány 1790-ben egy szelidített tigrist hozott magával Bengáliából, a mely együtt evett és aludt a matrózokkal, játszott velök s a mit talált elrejtette. Ha enivalót lopott, ezért nem merték bántani, kivéve a hajóácsot, a ki kivette szájából a lopottat és megkorbácsolta, mit az békén türt.

A bécsi állatseregletben egy tigrishez kalitkájába kis kutyát dobtak be, — ez oda ment hozzá és nyalni kezdé a tigris fájós szeméit. A tigris megkedvelte a kis kutyát és nem bántotta, sőt ettől kezdve minden falatját megosztá vele s a két állat a legjobb barátságban élt egymással.

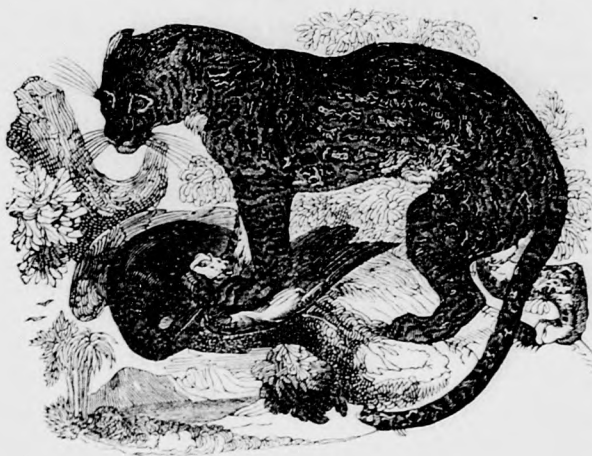
A jaguár.

(Képpel.)

A jaguár, más névvel onkamacska vagy amerikai tigris csaknem oly nagy mint az ázsiai tigris. Hazája Guyana, Surinam és Brazília, e vidékek legkegyetlenebb ragadozója. Ha éhes, éjjel betör a házakba s elragadja a kis gyermekeket. A melyik jaguár már emberhúst izlelt, az attól kezdve más alkalommal is megtámadja az embert. Ha jóllakott, gyáva és hamar megfutamodik,

de ha éhes, ordít, s ilyenkor megtámad mindent, mit előtalál.

A jaguár ma már naponkint kevesbedik, mivel a mexikói, brazíliai stb. kormányok minden jaguárfejt díjt adnak. Vadászása többféleképp történik. Leginkább lóhátosok veszik üzöbe, s ha megközelítik, köteleket vetnek nyakába s magukkal hurezolják; vagy gödröt ásna, mint nálunk a farkasoknak, s azt felülről gyengén becsinálják, egy keresztülfektetett gerendához malaczozt kötöznek, melynek sirását hallván a jaguár, előjön, s a bizonyos prédára ugorván, a gödörbe aláesik. Bőrét lótakaróknak s szőnyegeknek készítik; husát az indiánok megesszik.

A leopárd.

A jaguárt szintén meg lehet szelidíteni, X-ik Leo pápa udvarában tartott ily szelidített jaguárt.

A leopárd.

(Képpel.)

A leopárd hazája Dél-Ázsia és Afrika, hol a sűrű erdőket lakja. Színe alul fehéres, fölül sárga 8—10 feketés pontokkal, mint egy rózsákkal tarkálva. Magassága 2', hosszúsága 4'. Hangja sokban hasonlít a kutyaéhoz, mikor ez üvölt.

A leopárd természeti tulajdonai, miként a többi macska-fajké, vadság és ravaszság. Főleg a kisebb állatokat, antilopokat, juhokat, majmokat ragadozza. A juhokért megkeresi sokszor a falvakat is. Nappal és éjjel egyiránt megy zsákmány után. Támadása gyors és elhatározó, leginkább úgy ugrik kiszemelt prédájára. Lábuujjai úgy vannak alkotva, hogy könnyen kuszhatik a fára s leginkább innen les és ugrik prédájára. Husát jóízűnek mondják, de főként bőréért és ártalmas voltáért vadászszák, jóllehet vadászása sok nehézséggel jár, a mennyiben ügyes mászó lévén, ha valamely fára fölveheti magát, ott ügyes mozdulataival sokáig képes magát a vadász fegyvere ellen oltalmazni.

Az áfrikaiak gödröt ásnak s abba csalják a leopárdot.

Régebben — mint némely természetrajzíró bizonyítja — vaskalitkát állítottak föl, melynek teteje belülről tükörrel látott el sakként támasztatott föl, hogy könnyen lecsapódhassék. A kalitkába húst tettek. A leopárd a húst megérezvén a kalitkában, oda ment s ott a tükörben egy leopárdot látván, nekiugrott a tükörnek, mire az lecsapódott s a kíváncsit foglyul ejtette.

A leopárdhoz sokban hasonlít, csak hogy valamivel nagyobb a párducz. Cuvier e két állatot külön fajúnak lenni állítja, míg az utazók nagy része ugyanazon fajú állatnak mondja e kettőt.

A leopárd megszelidítése könnyű. Kiskorában megfogva ép úgy hozzászokik az emberhez, mint a kutya, csak tápláléka marad az eredeti, tudniillik hus. Bomdich híres természettudós özvegyének volt egy ily szelidített leopárdja, melynek leírása a londoni

természettudósok közlönyében olvasható és igen érdekes adatokat szolgáltat a leopárd tanulékonyaságáról és ápolója iránti vonzódásáról.

A négerek a leopárdot az állatok királynak tartják és fogai a négernök legszebb nyakéke.

Kovács Lajos.

Történeti karczolatok.

Nagy Frigyes.

Tudva van, hogy Poroszország nagy királya, Frigyes, igen szerette az elmésséget; valamely elmés, talpraesett mondat vagy felelet által, ha boszankodott vagy haragudott is, rögtön jó kedvre kerekedett s jóízűt tudott a tréfás ötleteken nevetni.

Történt egy ízben, hogy valamelyik szolgálója annyira felgerjeszté a király haragját, miszerint azt arczon ütötte. A szolga, minthasemmi sem történt volna, elfogulatlanul oda áll a tükör elé s ebben magát nézegetvén, a királyi pof által összekuszált haját rendbe kezdé hozni. A király ezt látván, rákiált a szolgára:

— Semmirekellő a ki vagy, mire visz vakmerőséged?

Mire az minden habozás nélkül válaszol:

— Felsőleges uram királyom, azért teszem, mert iszen nem szükséges, miszerint kün az előszobában ácsorgók zilált hajamat látva megtudják, hogy mi történt idebenn felséged és én köztem.

A király meglepve a szolga elméssége által, nevetve távozik a mellékszobába.

Frigyes királynak egy másik szolgálója, ki sokat forgott a király körül, egyszer azon furesa gondolatra jött, hogy tetszését nyeredni a királynak, ha a szolgálattétel alkalmával a király előtt különösen csinos, feltűnő színű és szabásu ruhában jelenik meg, miért úgy is tön. A király egy pillanatra sem méltatta cziczomás szolgáját, úgy tetteté magát, mintha azt nem is látná, — miből a tervével megbukott szolga csakhamar észrevehé, hogy ruházata a királynak nem tetszik. Elhagyá tehát a termet; a csak néhány napig hordozott czifra ruhát levette magáról, és szokott egyszerű ruhájá-

ban sietett vissza a király személye körül teendő szolgálatra; mire egész nyájassággal azt mondja neki a király:

— Nem vetted észre azt a bolondot, a ki néhány napig bohós öltözékben forgolódott körülöttem? ugyan ki fia lehet a korpafejű? — s ezzel nem várva feleletet, a mellékterembe távoztak.

Utazásai közben bizonyos faluban az előfogat kieserésekor több éven keresztül egy vastag hivatalnokot látott, s beszélgetett is vele. Midőn egyszer ugyanazon faluban ismét előfogatot váltana, a vaskos hivatalnok hiányzott, s helyette egy hosszú száraz egyén jelentkezett, ki az előfogatról gondoskodott.

— Kicsoda ön? — kérdezé tőle.

— Én a község elöljárója vagyok, lón a felelet.

— Dehogy! — mond a király, — hiszen az egy vaskos öreg ember.

— Az meghalt, felség! — válaszolt a hivatalnok, — helyét én foglaltam el.

A király komoly arccal fordult tábornokához, ki mellette ült kocsijában, s így szólott:

— Ez az ember sok pénzembe fog kerülni, míg oly kövérré tehetem, mint a minő a másik volt.

Nagy Frigyes porosz királynak Nöel nevű szakácsa igen szép és izletes, de nehéz emésztetű pastétomot sütött, a melyből a király kelleténél többet evett; minek folytán tréfálózva azt mondá Nöelnek:

— Hallod! mi ketten pokolba lesziünk kárhoztatva; te, mert a pastétomot sütötted, én pedig, mert megettem.

— Se baj, — válaszol rögtön a szakács, — hiszen mindketten megszoktuk a tüzet.

Valamely paraszt ember Poroszországban, a ki szerencsés haszonbérleti vállalatok által fölötte meggazdagodott, még hátralevő napjait nyugalomban és gazdagságának élvezetében kívánta tölteni. Hogy boldogsága tökéletes legyen, csak még egyetlenegy, de leghőbb kívánságának teljesítését ohajtá, azt tudniillik, hogy valami

ranggal diszítették fel. Folyamodott tehát e végett a királyhoz, nagy Frigyeshez, a ki nevetvén a hiu pór nagyravágyásán, megadta neki a tanácsosi czímet. De ezzel a gazdag paraszt ki nem volt elégitve, mert a pusztá szó: „tanácsos,” nem csiklandozá eléggé fülét, s úgy találta, hogy a tanácsos-szó előtt még valami szócskának kellene állania, mely kimondja, hogy milyen a tanácsossága. Másodszor folyamodott tehát a királyhoz, folyamodványában érintvén azt, hogy a tanácsosság minőségét kitüntető szó ragasztassék hozzá. Mire a király ezen határozatot hozta:

— A folyamodó tanácsos ezentúl czímzete s tanácsosnak neveztesse.

A paraszt együgyűségében már most tökéletesen kielégítettnek érzé magát, s legnagyobb örömmel fizette meg a királyi határozat kiadásával járó pénzilletékeket.

Nagy Frigyes nem szenvedhette a rangvágyat és a rangelsőbbiség miatti czivakodást.

Egykor kihallgatáson volt nála egy fiatal, egyébiránt igen hiú kamarás. Már-már bevégezdvén az audientia, észrevevé a király, hogy a fiatal kamarás még valamit szeretett volna előhozni, de erre elegendő bátorsága nincsen. Kérdi tehát a kamarást:

— Van talán önnek még valami baja vagy kérelme? s ha úgy van, mondja meg bátran.

— Van, felséges uram királyom! és pedig az, hogy én rámnézve igen fontos dolog azon kérdés elhatározása, vajjon én mint királyi kamarás mily rangfokozaton állok a katonasággal szemközt? igen gyakran fordulnak elő oly esetek, melyek az említett kérdésnek eldöntését szükségessé teszik.

Mire a király egész komolysággal a válaszra feszült figyelemmel várakozó kamarásnak ezt mondá:

— Ha ön egy nappal régebben áll szolgálatban, semmint az alkáplár, akkor ön nagyobb rangban áll amannál; de ha az alkáplár egy nappal régebben áll szolgálatban mint ön, akkor az természetesen több egy kamarásnál; — mire a hiu kamarás leforrázva eltávozt.

Ebéd közben Nagy Frigyes asztalánál többi közt említés tételét egy férfiről, a ki talpraesett nyilatkozatairól s elmésségéről volt ismeretes. A király bővebben tudakozódott ezen egyénről, de az asztalnál ülők közt egy sem találkozott, a ki azt személyesen ismerné. Végre felszólal egy tábornok, mondván:

— Most mégis emlékszem a kérdésben álló egyénre, lakásomtól a harmadik házban lakik; közönséges egy ember, a kit senki sem ismer, s a kiről mit sem tud a világ.

— Ha úgy van, — mondja rá a király, — akkor irigylem sorsát, mert legboldogabb ember az, a kiről a világ semmit sem tud.

Az orosz nagyherceg meglátogatta nagy Frigyes porosz királyt charlottenburgi kastélyában, hol az egész királyi őrség nem állott egyébből, mint két polgár-emberből, kik rozsdás fegyverökkel a kastély kapuján ki voltak állítva; ez feltűnt a nagyhercegnek, ki is ezt mondá a királynak:

— Megfoghatatlan előttem, miként adhatja át magát nyugalomnak felséged, minden biztonsági intézkedés mellőztével!

— Én valamennyi alattvalóm által vagyok biztosítva s őrizve, — válaszol a király; — tudják ők, hogy atyjok vagyok, és a negyedik isteni parancsolatot szentül megtartják.

— Már ismét új kalapot kell vennem, — mondá nagy Frigyes egyik udvaroncának, — mert minden ember köszönt, s nekem mindeniknek viszonznom kell a köszöntést.

— Miért teszi azt felséged? — mondja az udvaronc; — bebizonyíthatom alapos indokokkal, hogy ezt tennie felségednek éppen nem szükséges.

Mire rögtön válaszol a király:

— Előbb azt bizonyítsa be nekem, hogy alattvalóim kevésbbé emberek mint én.

Nagy Frigyes porosz király testőrei között volt egy káplár, a ki nagyon szeretett piperézkedni. Örömet hordott volna óráit is, de mivel azt megszerezni nem volt módjában, óralánczot akasztott nyakába, ahhoz muskétagolyóbist kötött s ezt zsebébe dugta. A király megtudta a legény

hiúságát, kaczagta, de nem bánta, mert jó katonának ismerte. Egyszer azonban szemközt jövé a káplár, s éppen jó kedve lévén a királynak, ez így szólítja meg a káplárt:

— Neked, vitéz, nagyon takarékosan kell élned, minthogy zsebórát is tudnál magadnak szerezni. Ugyan hány az óra nálad? az enyimen hat.

— Felsőges uram királyom! — felelt a káplár, — az én órámon sem öt, sem hat, hanem ez a golyóbis itt — ekkor kihuzá zsebéből, — nekem szüntelen arra mutat, hogy felségedért minden szempillantásban készen kell lennem a halálra.

— Ember vagy fiam! — mondá Frigyes, — nesze fogd hát az én órámat, hogy ezután tudhasd, mennyi az idő; — s odaajándékozá káplárjának a maga szép, drágaköves óráját.

(Folyt. következik.)

A magasban.

(Képpel)

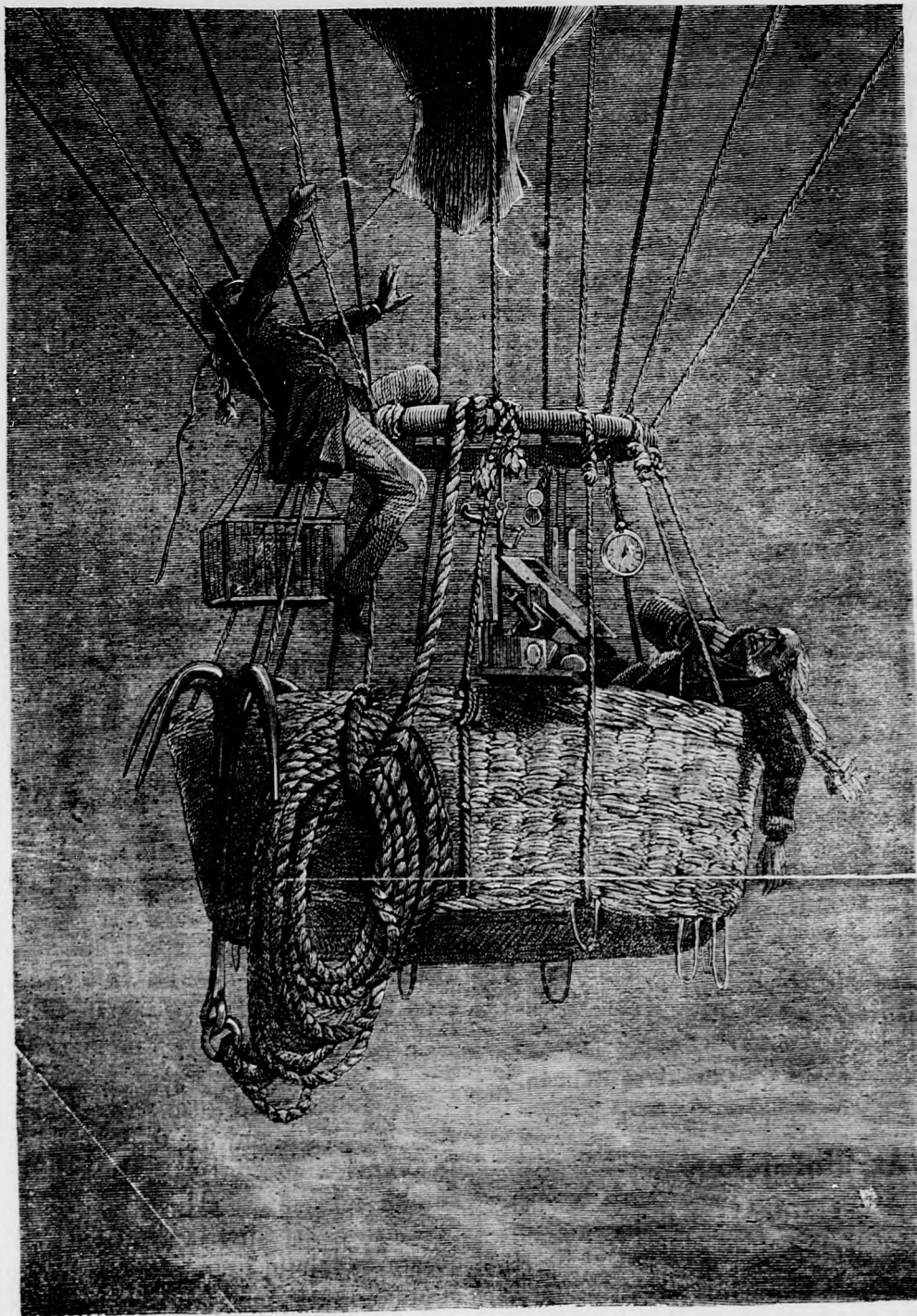
„Volnék csak kis madár!“ — Nemde, kedves olvasóim, számtalanszor ébredt már lelketekben ezen ohajtás; mily szép is lenne az, ha az ember oly könnyen felemelkedhetnék a kék légkörbe, mint a kedves pacsirta, s onnan nézhetné a világot! De csak úgy lenne az kellemes, ha nem mű-, de saját szárnyain repülhetne. Tán már hallottátok hírét Ikarusnak, ki viasszal ragasztott szárnyakat vállaira, hogy a napnak repülhessen, de mikor már közel járt volna, — a viasz elolvadt s ő gonoszul elveszett. Az ó-korban ez volt az egyetlen röplési kísérlet, s az is elég rosszul ütött ki.

A léghajózás, mi által a mennyire anynyira megközelíthetni a repülést, egészen az új-kor szülötte, s különösen a francziák gyűrtek neki teljes erejökéből, hogy e nagy-szerű és merész játékot, mely most még egyelőre ki nem számítható fontosságú közlekedési eszközöknek és megbecsülhetlen tudományos fölfödéseknél lehet csirája, folytassák és tökéletesítsék. A leghiresebb léghajósok a jelenkorban: Glaisher, Flammarion, Fonvielle, Tissandier, Nadar.

Mellékelt rajzunk Glaisher egyik utóbbi légutjából tüntet fel egy valóban meghatározó jelenetet.

Bátor légi kalandorunk, Coxwell nevű társával, már 30,000 lábnál is jóval magasabbra emelkedett föl az ürben, mikor őt hirtelen ájulás fogta el. Ily roppant magas-

ságra élő teremtés eddigelő még soha sem hatolt, mert az a Himalaya legmagasabb csúcsát is túlhaladja. Coxwell, a greenwichi lebézeti észlelde hires igazgatója, maga

A magasban.

beszéli el e légbeli kalandját a maga egész iszonyatosságában.

Iszonyu is volt az valóban, mert ha Coxwell is elveszti lélekjelenlétét, menthetetlenül elpusztultak volna mindketten a szívható

lég hiánya s az abból származott fagy és fulladás következtében.

De Coxwell, a mily gyorsan csak lehe-

tett, leszállott a körből, hová föl kellett másznia, hogy a léggömb szellentyűjét ki-nyissa, mert a kötél, mely azt kormányozta, egy roppant gyors körforgásu felszállás következtében összetekergőzött. Ha a hideg miatt elkékült és megmerevült keze véletlenül engedni talál, a vakmerő léghajós az alatta tátongó borzasztó ürbe zuhant volna; a terhétől oly hirtelen megszabadult gömb pedig bizonyosan szétrobban. Emberi, vagy bátran mondható: élő lény ily rémitő magasban még soha sem lélekezett.

De a bátor, rettenthetlen léghajós, Glaisher, kétségbe volt esve, hogy oly hamar le kellett szállnia, s gyarlósággal, gyengeséggel vádolja önmagát, hogy még nem jutott el küldetésének magaslatára.

Ez aztán igazán magas küldetés lehet!

Nővérem sirján.

Sirod előtt merengek, im,
Forrón szeretett nővérem!
Állok bánat özönében,
Folynak patakként könyeim.

Isten hamar elvett téged:
Kis gyermek voltál még akkor,
Beszéd sem csengett ajkadról,
Rengett bölcsőd s játsztam véled.

Most a sirban nyugszol itten,
Hol siratlak némán állva,
Istenhez utánad vágyva.

Sirhantodat feldiszitem
Szép virágokkal mindennap;
Legalább lelkem enyhet kap.

Szekeres Kálmán.

Az utolsó főnök.

(Képpel.)

Érdekes, de fölötte sajnós látványt nyújt, ha figyelemmel kísérik, hogy Észak-Amerikában miként enyészik el egyik néptörzs — őslakóit érve — a másik után a föld színéről.

Amerika őslakóinak végleges kiirtása különösen az utolsó években — 1869 — 70-ben főleg — óriási léptekkel haladt előre.

A kegyetlenségek, melyeket mindkét harcoló fél elkövet, valóban iszonyatosak.

Azonban e véres, s az indiánokra nézve hihetőleg végleges elpusztulással végzendő harcra a fehérek szolgáltatnak okot; az indián csak boszut áll a szenvedett méltatlanságokért. A vörösbőrűek száma most már az egész Unio területén alig haladja meg a 200,000-et, pedig egy-két századdal ezelőtt Amerika egészen az övék volt.

1868-ban Sheridan tábornok az indiánokat kiméretlen kegyetlenséggel kezdte üldözni és azóta az üldözések és az indiánok részéről a véres visszatorlások szakadatlanul folynak. A shayennek, siouk, apacsok, komancsok, pakuik s ki tudná mind előszámlálni, miféle cifranevű indián törzsek apránkiint mind elenyésznek a föld színéről. A praïriek (rétségek) indián törzsei a puszták meg nem szelidíthető gyermekei, s az ilyen népek szomorú, de kikerülhetetlen sorsa a végelpusztulás, a mint a polgárisodás és műveltség hatalmas szelleme birodalmuk határát átlépi.

A praïriek első népe, mely szigorú végzete alatt meggörnyedt és elpusztult, a mandanok voltak a Misszuri közép-futása táján. Rajzunk e néptörzs utolsó főnökét ábrázolja teljes uralkodói díszében s családjától és hadvezéreitől környezve.

Egyetlen indián törzs sem enyészett el oly hirtelen és rövid idő alatt, mint a mandanok törzse. Száz évvel ezelőtt még kilencz nagy falujuk volt a Misszuri mindkét partján. Kettő keletre, a többi hét nyugatra fekküdt a nagy folyótól. Falvaik keményre vert erős földsánczokkal voltak bekerítve, és a törzs összes száma jóval meghaladá a 15,000 lelket.

A jelen század kezdetén a mandanok már alig voltak valami 3200-an. 1837-ben pedig az akkori népszámlálás 1600 főre ütött ki náluk.

Catlin, ki Amerika indián területeit betutazta és leirta, igen eléggülten hagyta el a mandanokat, mert sok újat és meglepőt látott náluk. Négy évvel későbbben egy kereskedő-társulat gözöse jött fel Szent-Louisból hozzájuk, s a mandan falvak közelében kikötött. A hajón sok pálinka, házi eszköz és egyéb mindenféle portéka volt, s a mandanokat felszólították, nézegessék meg azokat,

a fehér emberek ezeket majd cserébe adják vadállatok bőreiért. A mandanok el is jöttek a hajóra s a csere-berélés nagyban folyt, természetesen a fehérek nagy előnyére. De a hajó legénységének egy része épen himlőben szenvedett. Hanem mit is törődtek volna a kapzsi kereskedők azzal, hogy vajjon elragad-e a járvány a vörösbőrűekre, ezekre a „férgerekre“, — miként ők mondani szokták? — A mandanok elkapták a-himlőt, s a járvány gyilkoló angyalként dühöngött és pusztított a megrémült nép között. Naponkint 20—30-an haltak el, sokan önmaguk vetettek véget életöknek, s alig három hónap alatt már csak 32 ember élt a faluban.

Végre a szomszéd törzsekkel folytatott szakadatlan harcok következtében is az egykor hatalmas mandanok száma úgy összeolvadt, hogy az 1853-iki népszámláláskor már csak körülbelül 400 főre ment a törzs összes népessége. E csekély törzs-maradvány később békésen letelepedett s még a földmívelést is megkísérelte; de e békés mandanok sem számíthatnak többé hosszabb fennmaradásra; vörösbőrű testvéreik szomorú, de kérélnélhetlen sorsát ők sem fogják kikerülni.

Az egyszerű vigvamok (kunyhók) lassankint megnéptelenülnek, és harcziás lakóik elköltöznek egy boldogabb hazába, a hatalmas „manitu“-hoz, a „nagy szellem“-hez, — oly hazába, honnan semmiféle fehér arcú hatalom őket ki nem űzheti, s hol régi testvéreik, a szintén elpusztult, a föld színéről eltűnt mohikánok, boldogan és háborítlanul „új életet élnek vadakban gazdag örökzöld rétségek és erdők közepette“. Ezen hit és remény vigasztalja a végelpusztulásnak induló vörösbőrű néptörzsek tagjait.

A fehér ember.

Elbeszélés.

Irta *Tóth József*.

(Folytatás.)

A fehér ember a sikoltásra ijedten rázkódott össze, mintha hideg borzongás futott volna át testén, s mindkét kezével szívéhez kapott.

A fiuk pedig nem mertek felpillantani, elrejtve arcukat, s egész testükben remegve

állottak a fehér ember előtt, kinek hosszú fehér szakállát meglengette az enyheregge szellő.

— Ne féljete! — szólt most a fehér ember mély, bánatos hangon. — Nem vagyok én olyan ijesztő rém, olyan vérszomjas kísértet, mint a minőnek gondolnak.

E szók után sovány, ránczos kezét rátette a kis Orbán homlokára.

Orbán, midőn homlokán érzé a fehér ember hideg, fagyos kezét, irtózva szökött hátra.

— Ne féljete! — ismétlé a hidegkezű fehér ember — nem vagyok én kísértet, hanem egy szegény szenvedő öregember, ki husz év óta lakom ott, abban a sziklabarlangban.

Keletre mutatott hosszú viaszsárga ujjával.

— Balgatag ember az, ki még most is hisz a boszorkányokban, s a kísértetek birodalmában.

Az őszszakállu fehér ember most meg már Feri homlokát simította meg:

— Ne félj gyermekem!

De Ferike még most se akarta elhinni, hogy nem boszorkány és tovább is félt tőle. Tán nem tudja ő, miket mivel éjnek idején az a nagyszakállu borzasztó fehér ember?! Kilopja a halottakat sirjaikból s messze repül velök a fekete boszorkány-sereg kísértében — messze, messze, egészen az óperenciás tengerig, ahol a tündéresszony palotája van nagy forróolajoskádakkal, melyekben megfőzik az embereket, úgy hogy csak a csontvázuk marad, a miket a fehér ember barlangjába visz.

Ő bizony nem hisz az ördögös fehér embernek! Óh ha el lehetne futni innen!

De nem mozdulhatott, mintha lábai legyökereztek volna.

Most bizonyosan végük lesz! megeszi őket a fehér ember!

E félelmes gondolat csaknem elvette eszméletét.

✦ Bocsásson! ne öljön meg! — rimázkodott térdre esve a fehér ember előtt. — Jó gyermekek vagyunk mi!

A fehér ember elmosolyodott.

— Oh kedves gyermekem! — hogy ölnélek én meg titeket? — mondá a remete

szeliden — sőt inkább szeretlek benneteket és elviszlek hajlékomba.

— Nem, nem, — kiálták a fiuk megrémülve.

— Nem bánjátok meg, ha odajöttök!

— Én atyámhoz megyek!

— Én is, én is!

E pillanatban puska-dörrenés hallatszott

Az utolsó főnök.

— közel hozzájuk egy kis öz jelent meg magasan feltartva fejecskéjét, míg oldalából piros vér csepegett a zöld füre.
A kis öz fájdalmas nyöszörgést hallatott

s utolsó erejét összeszedve magasan felugrott, azután élettelenül rogyott össze.

A puskagolyó épen jól találta.

A fehér ember, a mint meglátta a vo-

nagló állatkát, hirtelen átváltozott. Arcza el kezdett rángatózni, szemei ijesztőleg kimeredtek, fogai hangosan vaczogva verődtek össze. . . .

Most csakugyan borzasztó volt!
— Jertek . . . jertek innen! — mondá tompa síri hangon s a két fiut nagy erővel

ragadva meg. — Jertek! jertek — gyorsan! gyorsan! — Nem láttátok?! . . . Itt a halál jár! — Siessünk . . . imádkozni!

És vad erővel vonszolta magával a megragadott fiukat.

— Irgalom! . . . bocsáss, bocsáss! — sikolták kétségbeesetten s vergődve.

A Csernavölgyből.

De nem bírtak szabadulni, a fehér ember nagy erővel tartá fogva őket.

— Ne hagyjátok el! . . . jertek velem! jertek hozzám! . . .

Ekkor a mélységben egy hang támadt:

„Jövel Szentlélek Uristen
Töltsd bé sziveinket épen!”

Mindhiába!

A fehér ember ekkor már eltűnt a gyermekekkel a mély, szűk hegyi uton, mely

barlangjához vezetett s csak egy-egy távolhangzó sikoly felelt az éneklésre.

(Folyt. követc.)

A Csernavölgyből.

(Képpel.)

Dél-Magyarország egyik tündéri szépségben és nagyszerűségben egyaránt kitünő tájából, a Csernavölgyből mutatunk be kedves olvasóinknak egy részletet.

A Cserna-völgy a legjelentékenyebb a bánási havasok völgyei között, harántosan terjed északról csaknem déli irányban, s az Erdélyt Magyarország délkeleti részétől elválasztó havasokból eredő és az alsó Dunába siető Cserna folyó teknőjéül szolgál. A síkságba kinyúló völgytorkolatnál mintegy 500 öl szélességű, de főlebb-főlebb mindig keskenyül, s néhol annyira összeszorul, hogy a csaknem közvetlen egymás mellett álló meredek sziklafalak közt a lezuhogó folyamocská mellett alig van hely egy, a sziklaoldalba vésett hegyi utnak, mely elég keskeny.

Képünk épen a szűk hegyszorulat egy ily pontját ábrázolja, melyen a szem meredek sziklafalon akad meg, míg a láb a Csernát átívelő egyszerű fahidon tétováz, s szorongva kérdezzük, nem dőlnek-e ránk a sulyos, komor sziklák, s ugyan magasra kell szemünket emelnünk, hogy egy darabka kék eget láthassunk fejünk fölött.

Néhol azonban ismét kiszélesül a Cserna-völgy.

Az ilyen kiszélesülések egyikében vannak a mehádiai világhírű Herkules-fürdők is; bár a tágulat itt oly csekély terjedelmű, hogy a fürdőházak, nagyrészt a folyam jobb partján, egyik sorukkal már a hegyoldalba látszanak felkapaszkodni, s a két ház közötti tér szélessége alig 16—18 öl, és az egész tágulat hossza is körülbelül csak 350 lépést tart.

Jelenleg azonban nem szólunk bővebben a mehádiai Herkules-fürdőről, melyeknek gyógyhatását majdnem az egész világ ismeri, hanem csak egyedül a természet vadonából egy báj- és nagyszerűségben kitünő pontot volt célunk bemutatni, mely a természet ilyenféle szépségeiben oly gazdag Svájcz tájképeivel vetélkedhetik. Szép a mi kedves hazánk is, csak ismerni kell szépségeit, nem kell a szépet és nagyszerűt messze keresnünk, — közelében is feltalálhatjuk azt.

Krónika.

— A gyöngyvirág tündérkéi című regékönyvre az előfizetési felhívás mai számunkhoz van mellékelve. Ennél többet írunk nem is kellene, mert ha olvasóink ama felhívást kezökbe veszik, ott oly kedves ismerőssel találkoznak, a kinek neve

jobban ajánlja magát minden dicséretünkénél, — s az: Tóth József. — Tóth József ur, lapunk kedvelt munkatársa, kitől ép most kezdtünk meg ismét egy fölöttébb érdekes elbeszélést, nemes irányu s gyönyörű irányu elbeszélései által sokkal több szolgálatot tett az ifjúságnak, semhogy ez ne érezné magát hálára kötelezve iránta, mit most részben leróhatnia szép alkalom nyílik. Meg is vagyunk győződve, hogy az ifjúság, s első sorban a „Kis Vasárnapi Ujság“ olvasói a legkedvezőbb fogadtatásban részesítik a mellékelt előfizetési felhívást, s örömmel küldik be ama valóban csekély előfizetési árt, melyen oly mulattató, vonzó és sok szellemi élvezetet nyújtó művet szerzhetnek maguknak, mint a minő a Gyöngyvirág tündérkéi című könyv lesz!

— A jubileum alkalmával Lisztnek az arany babékoszorút Jókai fogja átnyújtani.

— Fiume város a károlyváros-fiumei vasut megnyitása alkalmából 1000 frtot ajánlott fel a magyarországi, 500 frtot a horvát inségesek és 500 frtot a fiumei szegények javára.

— A világkiállítás nov. 2-án esti 5 órakor fog bezáratni, s így két nappal később, mint a hogy először tervezve volt.

— Egy takarékoságáról ismeretes házi ur e napokban névtelen levelet kapott, melyben azzal fenyegettetik, hogy ha a levél vételétől számított 3 nap alatt, bizonyos jótékony célra tekintélyes összeget nem áldoz, néhány meggyilkolására kiküldött embernek esik áldozatul. A rendőrség a levelet és több hasonló tartalmuakat kézhez kapván, a nyomozást megindítá.

— Két kereskedősegédet fogtak el Nagykanizsán a „Szarvas“ vendéglőben, a kik egy borkereskedőtől háromezer forintot loptak el.

— Nagyváradon az utcákat november végén gázzal fogják világítani.

— Légmozdonyt talált fel egy magyar ember: Szatmáry Mester Károly, a mely nem fűtött léggel dolgozik, mint az angol és amerikai hasonnemű találmányok, hanem egyszerű sűrített léggel, mely természetesen olcsóbb, mint a fűtött. Találmányára, mely mint mozgó gép, nem csak helyben, hanem járműveknél is pl. közuti és vasuti waggonokra alkalmazható, már kikapta a szabadalmat Magyarországra és Ausztriára. Csak egypár ezer forintra volna szüksége, hogy találmányával kísérletet tehessen.

— Nagy lőpor-felrobbanás történt Aradon.

— Kneffel Károly, aradi vasáru-kereskedő kerti szőlőjében az erősen épült utcai lak egyik kamrájában, hatósági engedély és a rendőrség tudta nélkül, 2 hordóra (mintegy 3 mázsa) számított pinczeféle helyiségben tartá lőporraktárát, honnan időnkint, a szükséglethez képest kisebb mennyiségben hordatá azt be kereskedésébe. Mult szombaton 13 éves fiát, egyik Killer nevű tanulóval a végett küldte ki oda, hogy bizonyos mennyiségű lőport hozzanak be. A gyerekek állí-

tólag az épen kiforrt új borból iván, zavart elmével fogtak a munkához; behívták a vinczellérfiát is a kamrába, hol a lópor raktározva volt, és nagyon valószínű, hogy egyik vagy másik szivarozott közülök, elég az hozzá, hogy a lópor, midőn a zsákot töltötték, egyszerre fölrobbant, s iszonyu erővel a szó szoros értelmében rommá tévé az összes épületeket. — A három fiúnak csak iszonyuan megcsontított és elégtelenített holt testeit lehetett a romok alól kiszabadítani. Áldozatul esett továbbá egy koldus is, a ki épen a fölrobbanás pillanatában lépett be a kapun. A rázkódtatás oly nagy volt, hogy a közelfekvő házak falai megrepedtek, a szerte repülő tégladarabok háztetőket, kerítéseket romboltak össze, köröskörül nem marad egy ép ablaktábla, sőt a nem épen közel eső vasuti indóház épületeiben is számtalan ablak zuzatott össze a légnymás által. — A borzasztó szerencsétlenség színhelye a romlás iszonyu képét tárja a szemlélő elé. — Erős kőfalak bedőlve, hordók, szüretelési eszközök teljesen szétforgácsolva, fák tövestül kiragadva a földből stb. — A hivatalos vizsgálat a négy haláleseten kívül egy könnyebb sérülést is konstatait. — A meghaltak nevei és életkoruk: Kneffel Károly 13 éves, Killer Emil 15 és Sirkó Pál 17 éves.

— **A gondatlanság áldozata** lett D. m. Gáspár kecskeméti lakosnak három fia. A szülők hazulról eltávozván, a gyermekeket, kik közül a legidősb is csak 5 éves volt, a szobába zárták. Ezek valószínűleg gyufával játszottak, minnek következménye az ágynemű meggyuladása lőn, a mi meg a gyermekek megfulását okozá, kik a szoba egyik sarkában, földhöz szorított szájjal, halva találtattak. E szerencsétlenség is a mellett szól, hogy a gyermek-kertek s házak nemlétezése következtében érzett hiány elhárítása minél előbb eszközöltessék.

— **Vasuti szerencsétlenség** fordult elő Hidas-Németinél. A mint a Pestről jövő személyvonat ide közelodott, egy vasuti űr a vágányon át akart szaladni, de megbotlott és elesett, s a vonat, dacára a mozdonyvezető minden erőfeszítésének, elgázolta őt. — A szerencsétlenség mindkét lábát elszakítá a kerekek, s elvérzés következtében csakhamar meghalt.

— **Egy tetszhalott nő** feküdt Odessában hét napig mozdulatlanul mély álomban. A szerencsétlent eltemették volna, ha véletlenül ott nem időz egy magas állásu udvari orvos, ki ezen esetről értesülvén, a tetszhalált felismerte.

— **A forrásban levő bor** gőzének áldozata lett e hó 11-én Juhász Mihály szigetvári ügyvéd... Kiment szőlőjébe, hogy borait megtekintse, minden óvatosság nélkül lépett pinczejébe, s ott halva rogyott össze.

— **Orgyilkossági merényletről** ír a „Pécsi F.” Szent-Lőrinczen f. hó 16-án estve Trixler t. szolgabíró, Radocsay ügyvéd lakásán hárman

kártyázva — pont 7 órakor egy ismeretlen tettes a befüggönyözött ablakon keresztül a kártyázókra belőtt; a lövés Trixler jobb kezénél és Radocsay ügyvédet arczában találta. A lárma összecsendült nép és a nyomozásra kiküldött pandurok a tettes nyomára nem akadtak. A fegyver söréttel volt töltve, s ennek tulajdonítható, hogy kettőt sebesített meg, a harmadik arcját pedig vérrel borította el. — A lövés okozta sebek nem veszélyesek.

Adomák.

A távirda. — Micsoda is csak az a távirda? — kérdé egy falusi ember világpróbálta barátjától.
— Hát azok a vasdrótok, melyeket a vasut mellett látsz.

— Azt tudom; de hogyan küldik rajta a híreket olyan gyorsan?

— Ez igen egyszerű: megnyomják az egyik végét és a másik leírja.

— Nem egészen értem...

— No majd jobban megmagyarázom; van kutyád?

— Van.

— Jól ha kutyádnak a farkára lépsz, mit csinál?

— Ugat.

— Na, képzeld, hogy a kutya akkora, miszerint innen Pestig ér.

— Igen.

— Nincs kétség, hogy ha itt a farkára lépsz, Pesten fog ugatni.

— **Nehéz feladat.** Csikász huszárkáplár mokány magyar ember volt; történt azonban, hogy egyszer német ujonezot osztottak be az ő „czug“-jába. Csikász imigy szólítá meg:

— Tudsz-e magyarul?

— Hogy ne tudni!

— Hát németül tudsz-e?

— Iszen én született német meglenni!

— No hát mondd ki azt nekem németül: „tarka csikónak tarka, fölkytyorodott, kacskarín-gós farka“.

Az ujonez egy ideig gondolkodék, aztán bevallá, hogy ő azt bizony nem tudja németül ki-mondani.

— Akkor hát én se tudok belőled magyar huszár csinálni! — felelé Csikász káplár boszusan.

— **Egy borzasztó történet.** Az utolsó napokban New-Yorkban, egy elegans öltözetű férfi, egy csinosan öltözött gyermekkel karján, az ismert nagyszerű French-szálloda felé ment. A gyermeket ott, ki betegnek látszik, nem a leggyöngédebb módon letette a lépcsőre, s kemény, dorgáló hangon rivalt rá:

— Menj magad fel a lépcsőn. Én bizony nem vislek! — mire a gyermek lágy, gyenge hangon esdé:

— Oh, édes papa, vigy engem! Hiszen tudod, hogy nem járhatok, mióta a kocsi elgázolt s mind a két lábamat le kellett vágni.

E szavakra sok ur gyült össze körülöttök, és a rosallás moraja hallatszék a tömegben. De a keményszivü apa nem ügyelt rá.

— Bohóság! — kiáltá. — Ha nem mégy fel rögtön a lépcsőn, agyonverlek most mindjárt! — s azzal olyat ütött öklével a szegény gyermek fejére, hogy az rögtön összerogyott. Ezen durva magaviselet haragra lobbantá a tömeget.

— Ez az ön gyermeke? — kérdé egy úr.

— Mi köze hozzá? — volt a gyors felelet.

— Atyám ő, atyám! — sikoltott most a gyermek; — ő megölte anyámat s engem is meg akar ölni!

Az apa ököltre szoritá kezét s ujesapást akart mérni a gyermek fejére; de szerencsére, ebben meggátolá őt egy erős ur!

— Ha rögtön fel nem hágy durva és büntetésreméltó magaviseletével, — mondá, — akkor majd bevitetem önt egy rendőr által.

E szavak még dühösebbé tették azon embert, kirántá magát a másiknak kezei közül s fegyvert keresett.

— Kését k reszi, — vigyázz magadra! megszúr majd valakit.

E szavakra ijedten elszéledt a tömeg csak egy pár ember maradt ott a bátrabbak közül.

— Híjatok egy rendőrt, — fogjátok meg!

— Ha el akarnak fogni, legalább legyen, hogy miért! — ordított az atya. És mielőtt az urak valamelyike meggátolhatta volna, törét a gyermek mellébe döfte.

— Oda vagyok! Meggyilkolt! — ez volt az utolsó kiáltása a szerencsétlen természetnek.

Mindnyájan a kegyetlen apára robantak; hanem az egész közönnyel karjára vette gyermeket, s kalapját levéve, udvariasan mondá:

— Uraim, ez fabáb; én hasbeszélő vagyok s fölötte megörvendeztetnének egy kis segélyezéssel!

A művész kis idő múlva mosolyogva vonult vissza — igen jó szüretje volt!

— Ez ugyan pompás tréfa volt! — szólának a jelenlévők.

Talányok.

1) Csakó Bertától.

1. 2. 1. 4. Oláh s rácz hangszere.
1. 4. 3. 4. A dal paraszt-neve.
1. 2. 3. 3. 4. Ezt ágyakban leled.
4. 3. 3. 4. Képez ez nő-nevet.
3. 4. 3. 4. Ez az intés szava.
1. — 4. Hazánknak folyama.

- 2) 2. 1. Névmás ez s pedig személyes.
1. 4. 3. Ez tagadó-szócskát képez.
3. 2. 1. Büszke, nemes háziállat.
1. 2. 1. 4. A testvér, ha idősb nálad.
5. 4. 3. 4. 5. Pap tesz így a halottakkal.
1. — 5. Nemzet, bir nagy hatalommal.

Katlik Györgytől.

3) V Ő

Sternthal Arturtól.

4) ö
dö

5) Policzér Józseftől.

JE JE JE JE JE

6) Rosenmeyer L.-tól.

Kéttagu kis szócska vagyok,
Mindennap látsz, ha akarod,
Sőt még van oly tulajdonom,
Hogy fordítva sem változom.
Tégy k-t elé, — azonnal az loszek,
Mit földmivesek a vasárustól vesznek.

7) Muschál Ignácztól.

2. 16. 17. 18. 6. Igen kedves folyóvizünk.
13. 7. 15. 16. 21. 1. Ez volt legvitézebb ősrünk.
14. 1. 9. 10. 13. Az alföldön sokat láthatsz.
21. 16. 17. 18. 14. Ehez fáradsággal juthatsz.
5. 6. 22. 13. A kis gyermek így nevezi.
22. 16. 9. 10. 9. 10. 20. Talán mindenki szereti.
15. 20. 17. 7. Ez van minden élő lénynek.
15. 16. 17. 19. Fő-ember, kit így neveznek.
- 1—22. Igen régi bölcs mondat ez,
Bölcsülve vagy, ha követed.
Ellenben ha nem úgy teszesz,
Bizony büntetést érdemlesz.

Megfejtési határidő november hó 20-dika.

TARTALOM.

Az álom-bál. Elbeszélés. (Vége.) — Elrepült a fecske. — A macskafajú ragadozók. (Vége.) A tigris. A jaguár. (Képpel.) A leopárd. (Képpel.) — Történeti karczolatok. Nagy Frigyes. — A magasban. (Képpel.) — Növérém sirján. — Az utolsó főnök. (Képpel.) — A fehér ember. Elbeszélés. (Folytatás.) — A Csernavölgyből. (Képpel.) — Krónika — Adomák. — Talányok.

Figyelmeztetés. A szerkesztőség számára küldendő levelek ekkép czimezendők: **A „Kis Vasárnapi Ujság“ szerkesztőségének. Pest, egyetem-utca 4. sz.**

Felelős szerkesztő K. Beniczky Irma.

Melléklet: Előfizetési felhívás. A gyöngyvirág tündérkéi című regekönyvre.

Kiadja és nyomatja: Franklin-társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda. Budapesten (egyetem-utca 4. sz.)